

מבוי שהוא גבוה פרק ראשון עירובין

טז.

עין משפט
נר מצוה

קב א ממי פ"ו מהל'
למס' הלכה עו
מוש"ע י"ד ק"י ר"י ספ"ק
מ"ה:
קב ב מ"ח ע"ג וע"ג ע"ס
ספ"ק מ:

רבינו הנגאל

גמלים או ארכובין כ"י עד
ובלבו שלא יאז ב"ן נמל
לגמל כמלאו גמל כ"י
הדמין הכא נמי כמלאו
נכנס [ויצאן]. ת"ש
נמצאת אומר ג' מדות
במחיצות כל שהוא
פחות מ"ג צריך שלא יהא
בין זה לזה שלשה שלא
יודק הגדי בבת ראש לכל
שהוא שלשה ומשלשה
ועד ארבעה צריך שלא
יהא בין זה לזה כמלאו
שלא יהא פרוץ כעמוד.
ואם הפרוץ מרובה
על העמוד אף כנגד
העמוד אסור. כל שהוא
מארבעה ולמעלה עד
עשרה צריך שלא יהא
בין זה לזה כמלאו שלא
יהא פרוץ כעמוד ואם היה
פרוץ כעמוד כנגד עמוד
מותר. כנגד פרוץ אסור.
ואם היה עמוד מרובה על
הפרוץ אף כנגד עמוד
אסור. הפרוץ נמי מותר.
נפרצה יותר מעשר אסור.
היה לו קנים מדקדקין
רעשה להן פאה למעלה
אפילו ביותר מותר. קתני
מיוא רישא כל שהוא
שלשה ומ"ג ועד ארבעה
צריך שלא יהא בין זה לזה
כמלאו. פ"י צריך שלא
יהא (כמלאו) [פרוץ]
כעמוד קשיא לרב פפא.
הדין כמלאו (כמלאו)
נכנס ויוצא שהוא יותר
כמטע ואמרין הכי נמי
מסתברא דמלאו יתר
הוא כמטע מדקתני ואם
היה פרוץ מרובה על
העמוד. פרוץ מרובה על
העמוד הוא דאסור הא
כעמוד מותר ואמרין
רישא קשיא לרב הונא
בריה דרב יהושע סיפא
קשיא לרב פפא ושניין
להו ופשוטה היא.
ואמרין בשלמא לרב
פפא מוקים לה לרישא
כל שהוא פחות משלשה
צריך שלא יהא בין זה לזה
שלשה ואם היה העמוד
פחות משלשה והפרוץ
שלשה אסור שנמצא
הפרוץ מרובה על העמוד
לפיכך אסור הא זה כמו
זה או אפי' הפרוץ מרובה
על העמוד כיון שהפרוץ
אינו ג' טפחים אלא פחות
מותר. ומציעתא דקתני
צריך שלא יהא בין זה
לזה כמלאו מוקים לה
כמלאו נכנס ויוצא שהוא
יותר כמטע הא זה כמו
זה מותר משום הכי לא
מערב. ותני להו ברישא
אפילו פרוץ מרובה על
העמוד שרי ומציעתא אי
הו פרוץ מרובה אסור.
אלא לרב הונא בריה
דרב יהושע דלא שנוא
ג' ולא שנוא פחות מ"ג
פרוץ כעמוד אסור
ליעריבנהו וליתנהו כל
שהן פחות משלשה
ושלשה צריך שלא
יהא

לאין זה סוגיית הש"ס דמשני במעדיף ואינו חושש על קושייתו ועוד
קשה לפי דבריהם אם היו נמוזין שתי נותני ערב ואיכא ספק כשר
טפי וצפ"ק דסוכה (ד' ט:): מן גבי העושה סוכתו תחת האילן אם היה
הסיוך הרצה מהן או שאלקן כשירה ומוקי לה צמחא כשצטון ופ"ה

שם כשעירקן ואין יוכר אחיה פסול
ואחיהו כשר ועוד לדוחק הוא דלמוראי
מסקי אליבא דמ"ד פרוץ כעמוד
אסור ללא קי"ל הכי" ועוד ללא
פרוץ כעמוד כי מוקי נמי ציזא
ונכנס גבי שירא והא אפשר לנמנע
והתם ליכא לשנויי לרצא כי הכא
והתם לנרמס ר"ח גריסא והא לי
אפשר לנמנע סתמוס כל האורי
ונמנע אפין הכשר מרובה על האורי
ועל הפסול או אפי' כמורה ופרוץ
לכולי עלמא ומשני ר' אחי במעדיף
שנדלחי יתמוס כל האורי ורצא אמר
אפי' תימא שאינו מעדיף אם היו
האורי רצא וזו נסתם כל
האורי רצא אפ' לפרש דלוחק כענין
זה אהני לרצא ולא במעדיף דגזר
דילמא לא יעדיף דכלל הספרים גרסי'
צפ"ק דסוכה (ד' ט:): רצא אמר אפי'
תימא צשאינו מעדיף:

מארבעה עד עשר גרסי' ולא
גרסינן עד ארבע
אמות: **אימא** סיפא ב"ל שהוא
שלשה ומ"ג ועד ד' כו'. סיפא גופא
היה יכול להקשות ללא אחי' כרצנא
דקאמרי הש"ס מללא תמיר עומד
שלשה כנגדו וכרצנ"ג נמי לא אחי'
מקלאמרי ונרצ"ג אפי' יותר ממלאו אפ'
צק כלום כיון ליתא ד' לנצד דמי
אלא כן דקן הש"ס שמתחיל קושיא
מרישא כשיכול וכה"ג איכא פ' כירה
(ד' ט:): גבי תמין שהתמום צשנת':
והלכתא

דתנא רישא פרוץ מרובה על העמוד תנא
רישא לרב הונא בריה דרב יהושע לא קשיא איירי דבעי למיתני סיפא
עומד מרובה על הפרוץ תנא רישא פרוץ מרובה על העמוד בשלמא
לרב פפא משום הכי לא עריב להו ותני להו אלא לרב הונא בריה דרב
יהושע ליעריבנהו וליתנהו כל שהוא פחות משלשה ושלשה צריך שלא יהא
בין זה לזה שלשה משום דלא דמו פסולא דרישא לפסולא דסיפא פסולא דרישא
כדי שלא יודק הגדי בבת אחת פסולא דסיפא שלא יהא פרוץ כעמוד
פחות משלשה מני רבנן היא דאמרי' פחות משלשה אמרינן לבוד שלשה
לא אמרינן לבוד אימא סיפא כל שהוא שלשה ומשלשה ועד ארבעה

אחאן

מעשר אמות מותר. לזורת הפתח מהניא ככלאם אף ליתר מעשר': מאי מ'אזו נכנס ויוצא. והכי משמע צרימא כל שהוא ג' ומג' ועד
ד' צריך שלא יהא בין זה לזה מילואו נכנס ויוצא שלא יהא פרוץ כעמוד נכנס ויוצא ליה פרוץ מרובה ואם היה פרוץ מרובה
על העמוד אף כנגד העמוד אסור הואיל והספק דבר שאינו תשוב אפין צו רומז ד': איירי דתנא רישא פרוץ מרובה על העמוד.
אסור ללא סגי' ללא קתני לה לגלוי' אמלאו ללאו מנומנע קאמרי דקמ"ל הא כעמוד מותר אף כנגד הפרוץ: תנא סיפא עומד מרובה
על הפרוץ. אע"ג ללא אינטרין ליה דהא מגופה שמעת מינה דאפי' יש עומד כפרוץ שרי מדמנע ליה שלא יהא פרוץ כעמוד
ותרלין לה נכנס ויוצא הא צנמנע שרי וכ"ש עומד מרובה על הפרוץ אללא משום רישא תנא סיפא ולא משום למידק מינה הא
כפרוץ אסור: רישא לרב הונא לא קשיא איירי דבעי למיתני סיפא עומד מרובה על הפרוץ. מותר ללא סגי' ללא קתני לה דקמ"ל
הא כפרוץ אסור: תני נמי רישא פרוץ מרובה על העמוד. אע"ג ללא אינטרין דהא אפי' כעמוד נמי אסור: בשלמא לרב פפא. לאמרי
פרוץ כעמוד מותר: משום הכי לא עריב. ג' צדדי פחות מ"ג ולמיתני כל שהוא פחות מ"ג' ו' צריך שלא יהא בין זה לזה ג' ללא מלי' למימנ
צריך שלא יהא בין זה לזה ג' דכיון דעומד ג' לא איכפת לן אי פרוץ נמי ג' דהא פרוץ כעמוד מותר ומשום הכי אפסקיה לאתנייה גבי
פחות מ"ג וליתני צריך שלא יהא בין זה לזה ג' טפחים: משום דלא הונא. לאמרי פרוץ כעמוד אסור אפי' כנגד העמוד': ליעריב. ג' צדדי
פחות מ"ג וליתני צריך שלא יהא בין זה לזה ג' טפחים: משום דלא הונא. לאמרי פרוץ כעמוד אסור אפי' כנגד העמוד': ליעריב. ג' צדדי
מלי' למיתני צדדין פחות מ"ג על העמוד דכל כמה דהא פרוץ ג' אע"ג דעומד עומד פחות מ"ג כשר וממי מטע פרוץ שלשה לאשמעי
דכתיבי מקרי פרוץ משום זיקוק גדי: פפא' דסיפא. היכא דעומד ג' לא מפסיל משום זיקוק גדי דלא הוה עומד מרובה ללא הוה
חיישין לגדי אללא משום מאי מפסיל צפרוץ ג' משום דהוה פרוץ כעמוד ותנא לאגמורא מדות דמחיה קאמי ומכי מלי' למדושי טעמא
ולמיתליה צפסולא אחרינא תנייה: פחות מ"ג מני רבנן היא. מדקא מפליג צין פחות מ"ג' לג' ש"מ רצנן היא דמפלגי נמי צין
פחות מ"ג' לג': אימא סיפא ב"ל שהוא ג' ומג' ועד ד'. מדקא מפליג צין פחות מ"ג' לד' דקאמרי פחות מ"ג' אם פרוץ יתר עליו
אף כנגד העמוד אסור וד' גופיה קתני סיפא דמתיר כנגדו ואף על גב דפרוץ יתר עליו ש"מ רצנן שמעון פן גמליאל היא:

עבידין. כר שחמת אורף הגמל כדמתרגמינן (בראשית לה) צכר הגמל
צעזיטא דגמלא: ש"יפין. משואות: קולחות. קלחי ירקות: נמצאת
אתה אומר ב'ו'. רישא צמס' כלאים (פ"ד משנה ד) תנין לה: ב"ל
שדוא פחות מג'. כל גדר העשוי צקנים עומדין פחות מרומז ג':
צריך שלא יהא בין זה לזה ג' כדי שלא
יודק הגדי בבת ראש. כלומר להדיא
גלל עוכז דדקורת גדי מצטל לה
מתורת לצוד ואם אין צין זה לזה ג'
אפי' פרוץ מרובה על העמוד כגון
קנים של צ' אלצעות וריוח צ' טפחים
צין זה לזה כשר לכל ריוח פחות
מג' אמת' לצוד וכו'ו לה עומד:
ומג' ועד ד' ולא ד' ככלל: צריך
שלא יהא בין זה לזה כמלאו. וכל
כנגד העמוד וזהו הדין מן
נמסכה כלאים (פ"ד)
ריוח שלשה כיון דעומד רצה עליו
ליכא למימנר אחי אירא דהאי גיסא
וזהאי גיסא ומצטל ליה והוה ליה
פתחים: ואם היה פרוץ ב'ו'. לקמן
מתרץ לה"א אם היה פרוץ כעמוד
הוה ליה למיתני: אף כנגד העמוד
אסור. לזרוע ללא אלס עומד דפחות
מד' למימנרי כנגדו היכא דפרוץ רצה
עליו: ועד עשר. ועשר ככלל אלל
יותר מ"י כגון עומד י"ז או ט"ו לא
מלי' למיתני' שיעור פירצתו צמלאו
דאפי' ציר ממלאו דאיכא פירצה
יותר מעשרה"א) מיתסר כולו כדחתי
סיפא: כנגד העמוד מותר. הואיל
והיקף חסוד הוא והמ"ד אם היה
פרוץ מרובה ולקמן מתרץ לה. הכי
כאן שלש מדות צמדה ראשונה דקנים
פחותים מג' לא קפדין אמלאו כיון
דמלאו לא הוה פירצה שלשה ואפי'
איתר ממלאו לא קפדין עד דאיכא
פירצה שלשה וצמדה שניה קפדין
אמלאו דהא איכא שיעור פירצה
למיהו קריי אורי ואמי אורי המרובה
ומצטל לעומד דאפי' כנגדו אינו
מותר וצמדה שלישית דאיכא עומד
חסוד אורי לא מצטל לה לגמרי
ומתיר מיהא כנגדה: ואם היה עומד
מרובה ב'ו'. אכולה קאי ואפי'
אעומד מג' ועד ד' דהא קתני צה
נמי צריך שלא יהא בין זה לזה כמלאו
הא ציר ממלאו אפי' נפרצה ביותר
מעשר אסור. אפי' כולו עומד: הו'
שם קנים הדוקרנין. משפסין דקרק
נעוין צאקן ועשה להן פאה קלועה
מלמעלה מזה לזה: אפי' ביותר

בעביטין בשליפין בקנים בקולחות ממלמלין
בתוכה ובלכר שלא יהא בין גמול לגמול כמלאו
גמול ובין אוכף לאוכף כמלאו אוכף ובין עביט
לעביט כמלאו עביט הכא נמי כשנכנס ויוצא
תא שמוע' נמצאת אתה אומר שלש מדות
במחיצות *כל שהוא פחות משלשה צריך
שלא יהא בין זה לזה שלשה' כדי שלא יודק
הגדי בבת ראש' כל שהוא ג' ומג' עד ד' צריך
שלא יהא בין זה לזה כמלאו כדי שלא יהא
פרוץ כעמוד ואם היה פרוץ מרובה על העמוד
אף כנגד העמוד אסור כל שהוא ד' ומארבעה
כמלאו שלא יהא פרוץ כעמוד ואם היה
פרוץ כעמוד כנגד העמוד מותר כנגד הפרוץ
אסור ואם היה עומד מרובה על הפרוץ אף
כנגד הפרוץ מותר נפרצה ביותר מעשר
אסור' היו שם קנים הדוקרנים ועושה להן
פיאה מלמעלה אפילו ביותר מעשר מותר
קתני מיהת רישא מג' ועד ד' ובלכר שלא
יהא בין זה לזה כמלאו תיובתא דרב פפא
אמר ד' רב פפא מאי מלאו' נכנס ויוצא הכי
נמי מסתברא מדקתני אם היה פרוץ מרובה
על העמוד אף כנגד העמוד אסור הא כעמוד
מותר שמע מינה לימא תיהו תיובתיה דר"ה
בריה דרב יהושע אמר לך וליטעמך אימא
סיפא אם היה עומד מרובה על הפרוץ אף
כנגד הפרוץ מותר הא כפרוץ אסור סיפא
קשיא לרב פפא רישא קשיא לר"ה בריה
דרב יהושע סיפא לרב פפא לא קשיא' איירי

דתנא רישא פרוץ מרובה על העמוד תנא
רישא לרב הונא בריה דרב יהושע לא קשיא איירי דבעי למיתני סיפא
עומד מרובה על הפרוץ תנא רישא פרוץ מרובה על העמוד בשלמא
לרב פפא משום הכי לא עריב להו ותני להו אלא לרב הונא בריה דרב
יהושע ליעריבנהו וליתנהו כל שהוא פחות משלשה ושלשה צריך שלא יהא
בין זה לזה שלשה משום דלא דמו פסולא דרישא לפסולא דסיפא פסולא דרישא
כדי שלא יודק הגדי בבת אחת פסולא דסיפא שלא יהא פרוץ כעמוד
פחות משלשה מני רבנן היא דאמרי' פחות משלשה אמרינן לבוד שלשה
לא אמרינן לבוד אימא סיפא כל שהוא שלשה ומשלשה ועד ארבעה

מעשר אמות מותר. לזורת הפתח מהניא ככלאם אף ליתר מעשר': מאי מ'אזו נכנס ויוצא. והכי משמע צרימא כל שהוא ג' ומג' ועד
ד' צריך שלא יהא בין זה לזה מילואו נכנס ויוצא שלא יהא פרוץ כעמוד נכנס ויוצא ליה פרוץ מרובה ואם היה פרוץ מרובה
על העמוד אף כנגד העמוד אסור הואיל והספק דבר שאינו תשוב אפין צו רומז ד': איירי דתנא רישא פרוץ מרובה על העמוד.
אסור ללא סגי' ללא קתני לה לגלוי' אמלאו ללאו מנומנע קאמרי דקמ"ל הא כעמוד מותר אף כנגד הפרוץ: תנא סיפא עומד מרובה
על הפרוץ. אע"ג ללא אינטרין ליה דהא מגופה שמעת מינה דאפי' יש עומד כפרוץ שרי מדמנע ליה שלא יהא פרוץ כעמוד
ותרלין לה נכנס ויוצא הא צנמנע שרי וכ"ש עומד מרובה על הפרוץ אללא משום רישא תנא סיפא ולא משום למידק מינה הא
כפרוץ אסור: רישא לרב הונא לא קשיא איירי דבעי למיתני סיפא עומד מרובה על הפרוץ. מותר ללא סגי' ללא קתני לה דקמ"ל
הא כפרוץ אסור: תני נמי רישא פרוץ מרובה על העמוד. אע"ג ללא אינטרין דהא אפי' כעמוד נמי אסור: בשלמא לרב פפא. לאמרי
פרוץ כעמוד מותר: משום הכי לא עריב. ג' צדדי פחות מ"ג ולמיתני כל שהוא פחות מ"ג' ו' צריך שלא יהא בין זה לזה ג' ללא מלי' למימנ
צריך שלא יהא בין זה לזה ג' דכיון דעומד ג' לא איכפת לן אי פרוץ נמי ג' דהא פרוץ כעמוד מותר ומשום הכי אפסקיה לאתנייה גבי
פחות מ"ג וליתני צריך שלא יהא בין זה לזה ג' טפחים: משום דלא הונא. לאמרי פרוץ כעמוד אסור אפי' כנגד העמוד': ליעריב. ג' צדדי
פחות מ"ג וליתני צריך שלא יהא בין זה לזה ג' טפחים: משום דלא הונא. לאמרי פרוץ כעמוד אסור אפי' כנגד העמוד': ליעריב. ג' צדדי
מלי' למיתני צדדין פחות מ"ג על העמוד דכל כמה דהא פרוץ ג' אע"ג דעומד עומד פחות מ"ג כשר וממי מטע פרוץ שלשה לאשמעי
דכתיבי מקרי פרוץ משום זיקוק גדי: פפא' דסיפא. היכא דעומד ג' לא מפסיל משום זיקוק גדי דלא הוה עומד מרובה ללא הוה
חיישין לגדי אללא משום מאי מפסיל צפרוץ ג' משום דהוה פרוץ כעמוד ותנא לאגמורא מדות דמחיה קאמי ומכי מלי' למדושי טעמא
ולמיתליה צפסולא אחרינא תנייה: פחות מ"ג מני רבנן היא. מדקא מפליג צין פחות מ"ג' לג' ש"מ רצנן היא דמפלגי נמי צין
פחות מ"ג' לג': אימא סיפא ב"ל שהוא ג' ומג' ועד ד'. מדקא מפליג צין פחות מ"ג' לד' דקאמרי פחות מ"ג' אם פרוץ יתר עליו
אף כנגד העמוד אסור וד' גופיה קתני סיפא דמתיר כנגדו ואף על גב דפרוץ יתר עליו ש"מ רצנן שמעון פן גמליאל היא:

(א) מוספתא דכלאים פ"ד,
(ב) סוכה דף ד' א' (א' ושלל)
יא: מוספתא דכלאים
פ"ד, (ד) [שנת ל' וצ"ג],
(ה) [לקמן ע"ג:] (ו) י"ג
לעיל י"א: (ז) ע"י לקמן
ע"ב בסוף הסוגיא,
(ח) [ענין תוס' שנת ל' ו:
ד"ה אלף פנין].

תוספות ישנים

(א) ולי נראה ללא מיתסר
אלא כנגד הפירצה כיון
דהו עומד חסוד כמו
צפרוץ מרובה ללא מיתסר
כנגד העמוד וזהו הדין מן
נמסכה כלאים (פ"ד)
(מ"ד) גדר שנתפך ע"י
אמה הכי הוא כפתח יתר
מתן כנגד הפירצה אסור:

רב נסים גאון

מני רבנן היא דאמרו
פחות מג' אפילו כיון
לבוד. אתאן לרשב"ג
דאמרו פחות מד'
אמרו. לבוד. והלוקח
רבנן ורשב"ג בון
הברייתא
בתהלת הפיק (דף ט'
היתה קורתו משוכה או
תליה פחות מג' אי"צ
קודה אחת:

ליקוטי רש"י

יודק. חזקק (ע"י נה'
יה: בבת ראש. כהלא
אמרי' וסוכה ד' ט:):

הנהגות וצינונים

(א) בכתי' בבת אחת
(ב) הילן בסוף
העמוד: (ג) בכתי' ובכל
הדפוס' מאי מלאו:
מלאו נכנס ויוצא:
(ד) בכתי' ובדפוס' נוסף
דהא אם היה:
(ה) בכתי' ודפוס'
למיתני שיעור: (ו) ציל'
יותר מעשר (בדפוס'
מ"ג): (ז) אפילו כנגד
העמוד' ליתא בכתי'
ובדפוס':

